

Barn, kultur och kommunikation - i ett förskoledidaktiskt perspektiv för pedagogiskt verksamma i förskolan

Children, Culture and Communication - in a Preschool Educational Perspective for Students with Professional Experience

30 högskolepoäng

30 credits

Ladokkod: 11FB35

Revision: 1.0

Fastställd av: Utskottet för utbildningar inom pedagogiskt arbete 2024-06-13

Gäller från: HT 2024

Nivå: Grundnivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Pedagogiskt arbete (G1F)

Utbildningsområde: Undervisning 95%, Verksamhetsförlagd utbildning 5%

Ämnesgrupp: Pedagogik

Förkunskapskrav: Godkänt resultat från all AFU i tidigare terminer inom ramen för Förskolläraryrket för pedagogiskt verksamma.

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

Kursen behandlar och problematiserar barns förutsättningar för utveckling och lärande i förskolan i förhållande till lekens betydelse, ämnesdidaktik, betydelsen av kultur och estetiska lärprocesser. Studenternas egna erfarenheter av pedagogiskt arbete är en viktig utgångspunkt för diskussion. Matematik, språk och kommunikation utgör centralt innehåll i kursen, liksom hur systematiskt kvalitetsarbete kan genomföras och användas för förskolans utveckling. Studenterna får även själva tillämpa och diskutera metoden enkät i relation till det systematiska kvalitetsarbetet. I kursen ingår arbetsplatsförlagt praktiskt genomförande.

Mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna, med avseende på,

1. Kunskap och förståelse

- 1.1 redogöra för betydelsen av estetiska lärprocesser i förskolan
- 1.2 diskutera och problematisera begreppen kultur, barnkultur och barns kultur
- 1.3 redogöra för och diskutera lekens betydelse för barns lärande
- 1.4 beskriva och problematisera pedagogers roll i relation till barns lek
- 1.5 diskutera hur barns kunskaper och erfarenheter tas tillvara utifrån ett inkluderande perspektiv för att stimulera varje barns lärande och utveckling
- 1.6 visa kunskap om centrala begrepp och teorier kring barns utveckling av matematisk förståelse och hur dessa kan tillämpas i förskolan
- 1.7 redogöra för teorier kring barns språkutveckling
- 1.8 visa kunskaper om hur flerspråkighet kan användas som tillgång i det pedagogiska arbetet

2. Färdighet och förmåga

- 2.1 illustrera hur förskolläraren kan använda digitala verktyg i planerad undervisning
- 2.2 skriva och bearbeta texter enligt vedertagen svensk skriftspråksnorm och med användandet av källhänvisningsteknik enligt Harvardsystemet
- 2.3 identifiera litteracitetsutvecklande miljöer i förskolan
- 2.4 tillämpa olika metoder för att stimulera och utveckla barns kommunikation och kognitiva medvetenhet kring språk
- 2.5 tillämpa och diskutera enkät i relation till systematiskt kvalitetsarbete

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt

3.1 diskutera och problematisera pedagogisk dokumentation som metod för uppföljning, utvärdering och utveckling av arbetet i förskolan

3.2 kunna visa insikt om systematiskt kvalitetsarbete och diskutera dess betydelse för utveckling av förskolans verksamhet och barns möjlighet till utveckling och lärande

3.3 förklara och reflektera kring hur kollegialt samarbete och eget pedagogiskt ledarskap påverkar yrkesrollen

3.4 argumentera för didaktiska val med stöd i didaktisk forskning

Undervisningsformer

Undervisningen i kursen består av

- föreläsningar
- seminarier
- workshops

Undervisningen bedrivs på distans men viss del kan vara campusförelagd.

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer

Kursen examineras genom följande examinationsmoment:

Tematiskt arbete i förskolan

Lärandemål: 1.1, 1.5

Högskolepoäng: 5

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Övrigt: Praktiskt genomförande med inlämning (IN01)

Estetik och barns kultur i förskolan

Lärandemål: 1.1, 1.2, 2.2

Högskolepoäng: 5

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Övrigt: Inlämning (IN02)

Systematiskt kvalitetsarbete och enkät som metod

Lärandemål: 2.5, 3.1, 3.2, 3.3

Högskolepoäng: 5

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Övrigt: Inlämning (IN03)

Språk, litteracitet och läsning

Lärandemål: 1.7, 2.1, 2.3, 2.4, 3.4

Högskolepoäng: 5

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Övrigt: Praktiskt genomförande med inlämning (IN04)

Tentamen Matematik

Lärandemål: 1.6

Högskolepoäng: 4

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Övrigt: Tentamen (TE01)

Språk och flerspråkighet

Lärandemål: 1.8

Högskolepoäng: 1

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Övrigt: Praktiskt genomförande (PG01)

Lek som didaktiskt verktyg

Lärandemål: 1.3, 1.4

Högskolepoäng: 5

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd
Övrigt: Inlämning (IN05)

Väl godkänd, VG, på hel kurs kan student erhålla när student har VG på mer än 50% av de poäng som är VG-grundande.

Vid omexamination kan examinator besluta om annan examinationsform.

Om studenten har ett beslut/rekommendation om särskilt pedagogiskt stöd från Högskolan i Borås på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att anpassa examinationen. Examinator har att utifrån kursplanens mål avgöra om examinationen kan anpassas i enlighet med beslutet/rekommendationen.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Kurslitteraturen är i huvudsak på svenska men kurslitteratur på engelska, norska och/eller danska kan förekomma.

Andersson, Camilla Eline, Aronsson, Lena & Lenz Taguchi, Hillevi (red.) (2023). *Höj hörstyrkan! Lyssnandets pedagogik idag och i framtiden*. Malmö: Gleerups. (Utdrag ca 55 s)

Björklund, Camilla (2010 eller senare). *En två många: om barns tidiga matematiska tänkande*. Stockholm: Liber (176 s)

Björklund, Camilla & Pramling Samuelsson, Ingrid (red.) (2020). *Innehållets didaktik i förskolan*. Stockholm: Liber (156 s)

Doverborg, Elisabet & Pramling Samuelsson, Ingrid (2012 eller senare). *Att förstå barns tankar: kommunikationens betydelse*. Stockholm: Liber (96 s)

Doverborg, Elisabet, Pramling Niklas & Pramling Samuelsson, Ingrid (2020 eller senare). *Att arbeta med tema i förskolan: en metodikbok*. Stockholm: Liber (128 s) Stockholm: Liber (312 s)

Gjems, Liv (2018 eller senare). *Förskolans arbete med tidig litteracitet: på barns villkor*. Lund: Studentlitteratur (192 s)

Heimer, Maria & Ohlsson, Maria (2023 eller senare). *Språka för livet. Nycklar och strategier för alla barns språkutveckling*. Lund: Studentlitteratur (247 s)

Håkansson, Jan (2021). *Systematiskt kvalitetsarbete i förskola, skola och fritidshem*. 3. uppl. Lund: Studentlitteratur, (Utdrag ca 57 s).

Kjörling, Anne-Marie (2017). *Textsamtal & bildpromenader*. Stockholm: Lärarförlaget. (Utdrag ca 64 s)

Klerfelt, Anna & Qvarsell, Birgitta (red.) (2012). *Kultur, estetik och barns rätt i pedagogiken*. Malmö: Gleerups (221 s)

Lahdenperä, Pirjo (red.) (2018). *Den interkulturella förskolan, Mål och arbetsätt*. Stockholm: Liber (144 s)

Magnusson, Maria & Pramling Samuelsson, Ingrid (red.) (2023). *Den lekande undervisande förskolläraren. Lekresponsiv undervisning i praktiken*. Lund: Studentlitteratur (160 s)

Nilsson, Monica, Grankvist, Anna-Karin, Johansson, Elin, Thure, Jeanette och Ferhopt, Beth (red.) (2018). *Lek, lärande och lycka. Lekande och utforskande i förskolan*. 1. uppl. Malmö: Gleerups (128 s)

Nordgren, Pia (2021). *Språk i sikte. Barns interaktionsutveckling i relation till perception och kognition*. Lund: Studentlitteratur. (Utdrag ca 23 s)

Pihlgren, Ann S. (2023 eller senare). *Samtala om högläsning och berättande i förskolan*. Stockholm: Gothia Kompetens (186 s)

Skaremyr, Ellinor (2019 eller senare). *Språkliga gemenskaper och minoritetsspråkiga barn i svensk förskola*. Karlstad: Karlstads universitet. (143 s)

Solem, Ida Heiberg & Reikerås, Elin Kirsti Lie (2004 eller senare). *Det matematiska barnet*. Stockholm: Natur och kultur (344 s)

Wallerstedt, Cecilia (2015 eller senare). *Musikdidaktik i förskolan. Att utveckla barns skapande förmåga*. Stockholm: Gothia Kompetens (103 s)

Wallin, Erika (red.) (2023). Förskolans systematiska kvalitetsarbete. *Utmaningar och möjligheter*. Stockholm: Lärarförlaget (Utdrag ca 160 s.)

Wenemark, Marika (2023). *Enkätmetodik*. Stockholm: Liber. (Utdrag ca 61 s)

Åberg, Ann & Lenz Taguchi, Hillevi (2018 eller senare). *Lyssnandets pedagogik. Etik och demokrati i pedagogiskt arbete*. Stockholm: Liber (216 s)

Ytterligare litteratur inklusive artiklar, rapporter och styrdokument tillkommer enligt lärares anvisningar, max 150 s.

Studentinflytande och utvärdering

Kursen utvärderas i enlighet med gällande riktlinjer för kursvärderingar vid Högskolan i Borås, där studenternas synpunkter ska inhämtas. Kursutvärderingsrapporten publiceras och återkopplas till deltagande och blivande studenter i enlighet med ovan nämnda riktlinjer, och ligger till grund för framtida utveckling av kurser och utbildningsprogram. Kursansvarig lärare ansvarar för att utvärdering enligt ovan genomförs.

Övrigt

Kursen ingår i Förskollärarytbildning för pedagogiskt verksamma, 210 hp.